

REVISTA VÂNĂTORILOR

Organ Oficial al Uniunii Generale a Vânătorilor din România

Recunoscută Persoană Morală prin legea din 1 Mai 1923

SEDIUL „UNIUNII“ Bulevardul CAROL No. 30

*M. S. Regele la vânatoare de cocoși de munte
cu d-nii Antoniu Mocsonyi și Col. A. Spiess*

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Inalt Președinte de onoare: A. S. R. Principele Moștenitor al României

PREȘEDINȚI DE ONOARE: Mihail Sutz, Mihail Pherechydé și Antoniu Mocsonyi.

VICE-PREȘEDINȚI: Nicolae Racotă și Dr. Gh. Nedici.

PREȘEDINTE: Dinu R. Goleșcu.

SECRETAR-GENERAL: C. G. Alexianu.

MEMBRII-CONSILIERI: Dr. C. Andronescu, Principele George Val. Bibescu, Dinu I. C. Brătianu, Dr. I. Bejan, D. Biju (pentru Banat) I. Brătescu-Voinești, Lt. Col. Sebastian Brândușa (pentru Transilvania) Dr. I. E. Costinescu, General Cotescu, S. Dragomir, Prof. Univ. (Cluj), Mih. Sc. Pherechydé, Gr. N. Grecianu, General I. Gârleșteanu, Prof. Dr. Ernest Juvara, Prof. Dr. Amza Jianu, G. Lakeman-Economu, Principele Jean Callimachi, H. Cavalier de Miculi (pentru Bucovina), General G. G. Mann, Prof. Dr. N. Meșianu, Dimitrie I. Niculescu, George A. Plagino, Nicolae Săulescu, George Schina, Dr. L. Scupiewski, Ștefan Șendrea, I. Sagasta-Bălănescu, Vasile Ștefan, Prof. Dr. G. Slavu, Colonel C. V. Sterea, Sever Tipeiu, Prof. Dr. G. Udrischi.

CENSORI: Diamandi Manole, N. Caler ghy, M. Flechtenmacher, C. Georgescu, S. Bodnărescu.

UNIUNEA GENERALA
A
VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Recunoscută Persoană Morală prin legea din 1 Mai 1923

Sub Inalta Protecție a M. S. Regelui
Sediul: Bulevardul Carol, 30

Scopurile sale cuprinzând interesele tuturor
vânătorilor din întreaga țară, toate societățile de
vânătoare se pot grupa în jurul ei

Membrii activi: plătesc taxă de înscriere 100 lei
Cotizație anuală 50 „
Membrii aderenți „ taxa de înscriere 40 „

Statutele U. G. V. R. se trimit D-ilor membrii la
cerere contra 5 Lei în în mărci poștale

Abonamentul la „Revista Vânătorilor“ este obliga-
toriu pentru toți membrii Uniunii

„REVISTA VÂNĂTORILOR”

ORGAN OFICIAL AL UNIUNII
GENERALE A VANATORILOR din România

Publică: articole cu subiecte pur vâ-
nătorești; dispozițiunile laate de or-
ganele administrative ale vânătoarei;
lista contravenienților la legea de
vânătoare; dări de seamă a socie-
tăților de vânătoare, etc., etc.

Abonament 50 lei anual

Primește anunțuri com-
merciale

Sediul U. G. V. R. Bulevardul Carol 30

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

Recunoscută Persoană Morală prin legea din 1 Mai 1923

Sub Inalta Protecție a M. S. Regelui

Inalt Președinte de Onoare A. S. R. Principele Moștenitor al României

SEDIUL: B-dul Carol No. 30. — ORELE DE BIROU 3-7 d. a.

„HUBERTUS”

F. WILHELM PETRI & FII — ALBA-IULIA

Sucursala: BUCUREȘTI, Strada CAROL 142. — Agenția: VIENA III, KEILGASSE 4, II/19

Secțiunea fotografică:

Reprezentanța Generală a firmelor:

Krupp-Ernemann, Aparate Cinematogra-
fice, Societate Anonimă, Dresda.

Fabricile Ernemann, Soc. pe Acțiuni Dresda.

BEFA Soc. An. Fabrica de hârtie fotogr.
(fost Dr. Schleussner) Berlin.

Tip-Top Fabricile Photo Chimice, Dr.
Bernfeld & Dr. Fischl, Viena.

Gustav Heyde (Aktino-Fotometre) Dresda.

Etc., Etc., Etc.

Secțiunea de Vânătoare și Sport:

Depozit Permanent al Renumitelor Cartușe
Wöllersdorf:

PRAF DE PUȘCĂ ȘI ALICE.

PROECTILE „IDEAL” ȘI BRENNECK.

RECHISITE PENTRU INCĂRCAREA
ȘI CURĂȚIREA ARMELOR.

PREPARATE PENTRU CONSERVA-
REA PIELEI ȘI A ARMELOR.

DOPURI PENTRU CARTUȘE, Etc.

Artiști și amatori serioși întrebunțează exclusiv: Camera
Plăcile { ERNEMANN ERID PENTRU ATELIERE
HĂRTIE FOTOGRAFICĂ „B E F A” (Dr. SCHLEUSSNER. — Chimicalele „T I P-T O P”. Heydes Aktino-Fotometre. ERAL PENTRU AMATORI

„IMPERATOR” KRUPP ERNEMANN renumit ca cel mai bun proector CINEMATOGRAFIC DIN LUME
Recompensat cu Marea Medalie de Aur. — Diploma de Onoare a EXPOZIȚIEI UNIVERSALE
din Amsterdam 1920, Londra 1921, etc.

APARATE DE PROECȚIUNI ȘI DE MARIRE PENTRU UNIVERSITAȚI, ȘCOLI ȘI FAMILII

Instalațiuni de orice laboratoare pentru: BIOLOGIE, ZOOLOGIE, PATHOLOGIE CUM ȘI SERVICIUL CRIMINALISTIC,
CONSTATARI DE FALSURI IN SCRIPTE, Etc., Etc.

MICI APARATE ȘI APARATE SPECIALE PENTRU EXPEDIȚIUNI ȘTIINȚIFICE POTRIVITE LA ORICE CLIMA, Etc.
BINOCLURI PRISMATICE „ERNEMANN” CU MĂRIRE DE 6 ORI; PREFERITE DE ARMATA, MARINA, VÂNĂTORI,
PORT, Etc., Etc.

REVISTA

VANATORILOR

Organ Oficial al Uniunii Generale a Vânătorilor din România

Recunoscută Persoană Morală prin legea din 1 Mai 1923

ȘEDIUL „UNIUNEI”: Bulevardul CAROL No. 30

COPOIUL

Chestiunea vânătoarei cu copoiul este mărul Eridei aruncat de foarte mult timp în societatea vânătorilor. Se aud, se citesc, fel de fel de argumente pro și contra. În să întrebarea nici până azi nu este lămurită. Nici nu se poate lămuri ușor, deoarece ambele părți au oare și care dreptate. Este fără îndoială, că un vânător corect, care își cunoaște bine interesele, și își iubește vânatul chiar dacă îi place vânătoarea cu copoiul, va ști să o exerciteze în așa mod, în cât să nu fie dăunătoare vânatului. Să nu uităm că nici odată unelta de care el se folosește face pe vânător corect, sau nu — ci modul cum el o întrebuințează. Cineva poate să ruineze un contingent de vânat fără să știe că există pe lume un câine numit copoi, iar altul, cu toate că vânează și cu câine mânător (copoi), nu numai că va susține contingentul, ba chiar îl va și înmulți. Se poate că mulți dintre inamicii încarnați ai câinilor mânători, nu cunosc destul de bine această metodă de vânătoare, sau au înaintea ochilor numai exemple rele, văzând acești câini în folosința unor vânători, mai bine zis măcelari cari numai pentru „umblă la vânătoare” ca să facă pradă.

Imi place să înlocuiesc numele de copoi cu acela de câine mânător, deoarece nu numai copoiul este singura rasă de câini care alungă lătrând vânatul. Astăzi, când dresarea câinilor de vânătoare este o artă dezvoltată, se așteaptă, și dela prepelicar — care este în primul rând un câine pontator — că în desigur, unde altcum nu se poate face vânătoare, să scoată alungând prin lătrat vânatul înaintea vânătorului. Cu alte cuvinte să facă serviciul copoiului. Dar — tot prepelicarul — trebuie câte-odată să înlocuiască și limierul, urmărind urma vânatului rănit, să facă munca de „aport” al retriever-ului, pe uscat ca și în apă, să apere persoana stăpânului său atacat, cu un cuvânt trebuie să facă toată munca câinilor de vânătoare, cu excepția muncii speciale a bassetului și a foxterierului, aceasta fiindcă este incapabil — din cauza dimensiunilor sale — de a intra și în viziuni.

Oricine trebuie să recunoască — fără a fi germanofil — că germanii sunt cei mai buni vânători dintre popoarele occidentale, care ne pot fi date drept exemple. Astfel mai sus am numit prepelicar care la caz dat trebuie să facă și pe copoiul, este creatura lor, așa numitul „Gebrauchshund”, dresat după sistemul Oberländer, Hegendorf și alții. În să nu numai din prepelicar (fie de ori și ce rasă germană) fac germanii un „Gebrauchshund”, adică un câine care se poate folosi în mai multe scopuri, ci printre alte rase, — ei îl scot mai ales din spaniel, basset, și din așa zisul „Dachsbracke”, (ultimul o rasă provenită din bastarzi între copoiul și basset). Faptul că germanii nu se folosesc de câini numai în rare cazuri de copoi, este motivat deoarece copoiul este un câine unilateral, care afară de munca lui, numai aceia a limierului mai poate face —

în să fiind prea sanguinic, nici pe aceasta nu o va îndeplini prea bine.

Văzând astfel că germanii — meșteri par excellence în artele vânătoarești — se folosesc de câini care alungă vânatul ca și copoiul, ori și ce om cu judecată trebuie să se oprească puțin și să se întrebe — oare, de fapt, este câinele mânător un așa mare pericol pentru vânat, cum zic inamicii lui?

Să luăm toate de-a rândul și să încercăm a lămuri ce se poate.

Cel mai mare păcat al câinelui mânător se zice că ar fi lătratul lui. Așa zic unii, că vânatul, când aude glasul vreunui câine, pleacă ca nebun din adăpostul său și fuge în direcția contrară. Dacă ar fi așa, ar fi ușor a face o bătaie fără bătaiași. Ar fi nevoie numai de un câine care lătră la comandă (nu e mare lucru de a-l învăța) și așezând linia vânătorilor pe o parte a pădurii sau câmpului, iar câinele astfel dresat ar fi trimis cu un singur om în cealaltă parte, atunci cu începutul lătratului, ar veni și vânatul, de și-ar fi drag să-l vezi. În să nu este așa, de oarece vânatul nu se sperie de lătrat, decât numai atunci când simte câinele venind către culcușul său, atunci fuge. Fugărit odată din culcuș, vânatul ascultă neconținut lătratul câinelui, fiind astfel întotdeauna bine informat, cât este de departe și de unde vine pericolul. Câinele numai atunci se poate folosi de toate forțele sale, când vede vânatul, adică numai atunci fuge și trebuie să fugă și vânatul din toate pădurile. În să locurile unde vânătoarea cu câinele mânător este corectă, sunt desigururile, unde câinele foarte rar va avea ocaziunea să vadă vânatul și atunci numai pentru scurt timp. În consecință, el va trebui să fie cu toată atenția asupra urmei. Trebuie să fugă cu nasul aplecat spre pământ, având grijă să nu piardă urma. Ori crede cine-va că în această poziție el poate fugi din răspuțeri? Nu! Dar atunci nici vânatul nu trebuie să alerge, prăpădindu-se. Nici nu o face. Cum am văzut-o probabil și mulți alții, vânatul mâncat de câine, mai ales iepurile, — abstracție făcând, cum ziceam, de cazul când își simte câinele la călcăie — fuge până la o oarecare distanță, apoi se oprește, se orientează, după lătrat, unde este câinele, și când crede că e timpul, pleacă iarăși. Acest joc îl face până atunci când, ori este împușcat, ori îi pierde câinele urma.

Sunt vânător de când eram băețandru, am văzut mulți copoi și am asistat la multe vânători făcute cu copoiu, sau alt câine mânător, însă rare cazuri știu, când câinele a fost în stare să urmărească un vânat timp de o oră sau mai mult. De regulă pierde urma aproximativ după un sfert de ceas. Bine înțeles, pe un teritoriu unde este corect să se vâneze cu copoiul. Bine înțeles nu la șes.

K. E. Diezel, în renumita lui operă „Erfahrungen aus dem Gebiet der Niederjagd”, vorbind de căprioară, amintește de un câine vagabond, care era spaima vânatului de

oarece *mâna mut*. La apariția câinelui, căprioarele cutreerău îngrozite teritoriul, fiindcă nu se puteau orienta unde este inamicul și fugeau chiar atunci, când câinele era departe de ele.

Nu se poate susține, așa dar, că câinele lătrător neliniștește mai mult un teritoriu decât bătaiașii. Din contră, dacă bătaia e făcută cum se cade, în acel teritoriu unde se face, trebuie să plece *tot vânatul* din adăpost, dela veche până la urs. Câinele mână numai un singur exemplar. Chiar dacă ar fi mai mulți câini, când primul dă glas, toți pleacă în spre acolo și fac goana împreună.

Fiind vorba de bătaiași, mă opresc puțin și la ei. Cine sunt bătaiașii? De regulă cel mai rău element al satelor, care este prea leneș a face o muncă serioasă și vrea să-și câștige ușor câți-va lei. Gunoii plebei, care nu poate face nici o cinste vânătorului prin asistența sa. De regulă din acești cavaleri — cari, asistând adese ori la vânătoare, îi află și ei în urmă „farmecul” — se recrutează cea mai mare parte a braconierilor, cari nu numai că fură vânat, dar se folosesc de armele lor ruginite câte-odată și împotriva cinstiului personal vânătoresc, care făcându-și datoria le ese în cale.

Îi urăsc prea mult pentru a mai vorbi de ei, trec iarăși la câine, care este *cel mai desinteresat și fidel tovarăș al vânătorului* și pe care îl iubesc cu mult mai mult, decât pe orice „bătaiaș”, deși acesta se numește om și umblă în două labe.

Toți câinii pe care i-am amintit mai sus, fac goană la fel. Alungă lătrând vânatul. Văzând pe de o parte că chiar cei mai conștienți vânători ai occidentului se folosesc de acești câini și, cum am încercat de a arăta și eu, constatând că ei nici nu sunt un așa de mare pericol pentru vânat precum se spune, trebuie să conchidem că vânătoarea, în anumite teritorii și timpuri, este admisibilă cu câinele mânător, fie acesta chiar copoiu.

În anumite teritorii — în care din cauza situației lor, numai cu bătae se poate vâna — este intima mea convingere că fac mai bine dând drumul la unul sau la doi câini, decât la o haită de derbedei, care necinstesc pădurea cu prezența lor. Însă numai în acele teritorii unde nu se află cerbi nici capre negre și pe cât se poate nici căprioare. Vânătoarea asupra vânatului nobil nu se face cu câini. Dacă teritoriul este așa conform, că nu mă pot apropia de loc de vânat, fiindcă umbletul este foarte greu și nu se poate face fără șgomot, atunci stau la pândă, mă folosesc de țipătoare sau de întâlniri ocazionale. Vânatul nobil nu suferă neliniștiri, fie din partea bătaiașilor, fie din partea câinilor.

Însă dacă e vorba numai de vânatul mic sau stricător și dacă nu se poate face vânătoarea altcumva decât cu bătaie, atunci fără nici o remușcare mă folosesc de câine. Cunoscându-mi contingentul aproximativ de vânat ce-l am, și după ce am făcut preliminarile de împușcare, este indiferent dacă împușc iepurii înaintea lui „Tufilan” care îi alungă lătrând, sau înaintea lui Unjușgan Trandafir, care urlă ca un Indian.

Este un soi de vânat, pe care dinadins l-am lăsat la urmă. E vorba de gigan (1). Deși este socotit între vânatul stricător și nici nu-și are timpul când este oprit de a fi împușcat, este totuși, împreună cu ursul, un vânat a cărui vânătoare este foarte plăcută și de care ne-ar pare foarte rău, dacă ar dispărea din codrii noștri.

Vânătoarea acestui vânat cavaleresc, este mai frumoasă cu câinele. Fiind câini anume, cari mână numai giganul (de multe ori sunt câini ciobănești) ne putem folosi de ei în teritorii unde sunt și căprioare, în nici un caz unde sunt și cerbi. Acești câini, urmărind giganul, dacă l-au găsit, atacându-l neconștient, îl fac ori să stea pe loc ori să plece numai încet, dând ocaziune vânătorului să se apropie.

1) Dacă „mistrel” este un cuvânt românesc mai bun și mai frumos, atunci nu mai zic gigan. Altcum, bă.

Mai trebuie spus, că la asemenea cazuri nu numai câinele poate primi câte-o lovitură de colți bine aplicată, dar căine odată și vânătorul trebuie să arate unde își poartă inima.

Mai frumoasă este această vânătoare dacă este făcută de un singur vânător cu un singur dar bun câine. Nu pentru că este efină, ci pentru că aci trebuie să arate vânătorul ce știe. Fiind singur, este într'un contact mai intim cu natura, apoi și fiindcă modul acesta de vânătoare ne amintește timpurile cavaleresti ale trecutului, când vânătoarea nu era încă „distracția” și a degenerațiilor cu vată în urechi și cu câte 5 cămăși de lână pe dânșii.

Disertația de față nu am scris-o ca să mă plâng în contra legii, care mă oprește să fac vânătoare și cu câinele mânător (de fapt nici nu mă oprește, după cum știu este admisă până la 1 Noembrie). Înțeleg foarte bine intenția legiuitorului, știu că acea restricție a fost adresată acelor așa numiți „vânători” pe cari și eu îi condamn. Însă mi-am spus părerea așa cum îmi sunt la inimă, care bate cel puțin tot așa de cald pentru vânat, ca și a celui mai înverșunat inamic al câinilor. Să luăm bine aminte proverbul: „Non est idem si duo ficiunt idem!”.

Goleți (Banat) la 22 Aprilie 1923.

Constantin A. V. Popescu.

Strihnina

de Colonel A. Spiess

Directorul Vânătorilor Regale.

Teribilă otravă. Simțim strângându-ni-se pielea de groază și ne trec sudori reci pe spate când ne gândim la acest oribil și feros mijloc de a distruge vieți tinere și în deplină putere, element ce lucrează câte odată grozav de repede, dar care de cele mai multe ori e de un efect foarte lent și chinuitor.

Trebuie să ai vre-odată ocazia să vezi efectul scârbos al acestei otrăvi perfide în corpul bietului animal, ca să capeți cu adevărat repulsiunea ce o merită. Ce strâmbături, ce rictusuri pe față, ce salturi de câte-un metru în sus, ca repezit de-un arc, ce crampe îngrozitoare! Nenorocita ființă otrăvită se sbate încoace și încolo, până ce sfârșește câte odată pe loc și după puține minute, de cele mai multe ori însă cu vărsături abundente, împleticindu-se și căzând, se mai târăște încă câți-va kilometri, pentru ca în fine să piară cine știe unde, putrezind, fără folos pentru nimănă, în paguba naturei și în ciuda dragostei de vânătoare adevărată.

Câte dezastre n'a făcut deja această perfidă otravă, care palmuește orice simțământ vânătoresc, și pe câte nobile viețuitoare, adevărate podoabe ale splendidelor noastre păduri și câmpii, nu le-a costat viața, fie din nepriecere, fie din ușurință sau lăcomie.

Câtă pagubă de neacoperit n'a adus strihnina atâtor terenuri de vânătoare și câte podoabe ale faunei n'a distrus ea, răpind ast-fel atâtor teritorii, odată cu cele mai interesante exemplare, și perspectiva unui vânat mai îmbelșugat.

Cu o superficialitate de necrezut se împarte în unele locuri atât otrava cât și permisele de otrăvire, și cu o și mai mare lipsă de scrupul și condamnabilă ușurință se expune aceasta pentru otrăvirea răpitoarelor.

De aceea condamnăm în mod absolut întrebuintarea strihninei, și nu fac excepție decât pentru lup, care dela război încoace s'a înmulțit peste limitele dreptului de existență ce i-a fixat natura.

Acolo unde el devine o pacoste a ținutului și un flagel pentru economia vânatului și a animalelor de casă — distrugeți-l. Și pentru că, mulțumită firei sale vagabonde, mai ales în ținuturile muntoase, nu prea ne este dat să-l

prindem în fața pusteii, apoi și pentru faptul că, șiret, precaut și prefăcut cum e, nu dă în capcană — firește că otrava își are aci rostul; însă ast-fel întrebuințată, ca să nu devie periculoasă și pentru alte specii de răpitoare nobile și rare, pe care întâmplarea le-ar aduce pe acolo.

În decursul celor 45 de ani de carieră vânătorească, am văzut și priceput îndeajuns ce înseamnă să presări otravă cu nepricepere și ușurință.

Foarte puțini știu că hoitul nu se expune pentru a otrăvi, ci servește din potrivă la ademenirea animalelor răpitoare.

De aceea nu trebuie nici-odată să băgăm otrava chiar în cadavru, fie că o punem în gelatină, fie că o punem în capsule de sticlă sau învelită în talc, de oare-ce în mod conștient sau inconștient vom face pagube și dezastre printre viețuitoare cu totul inocente.

Cadavrul expus trebuie să fie mai întâi acceptat de lupi în mod neîndoelnic și pe cât se poate chiar mâncat până la schelet. După ce s'au obișnuit astfel lupii la el, grație liniștii de prin prejur și a tufișului ocrotitor, vom presăra, într-o anumită parte a terenului de vânatoare, la căderea nopții, dumicate de mărimea unei nuci, compuse din toacătură de carne otrăvită și amestecată cu talc, ca să iie. Expunerea o vom face pe o rază de 20—50 pași împrejurul scheletului ros, presărind dumicatele jur împrejur, în formă de șah. Vom avea însă grije ca a doua zi, îndată ce se crapă de ziuă, și înainte ca ciorile, coțofenele, hereții și corbii să înceapă a veni, să strângem cu îngrijire dumicații, numărându-i.

Dacă lipsește vre-unul, trebuie să mergem în căutarea rezultatului.

Acest procedeu are marele avantaj, că lupii — obișnuiți mai dinainte bine cu cadavrul, și ne mai găsind carne pe schelet — înghit de cele mai multe ori dumicații pe stomacul gol, ceea-ce produce un efect mult mai rapid al otrăvii, decât atunci când lupii se îmbuibă mai întâi bine din hoit și nu înghit astfel decât din întâmplare în acelaș timp și otrava pusă într'ânsul. În asemenea cazuri nu e de mirare că strihnina, astfel amestecată cu bucăți mari de carne, nu-și poate face efectul imediat. Se poate deci întâmpla ca lupii să se mai târască încă foarte departe — în un caz pe care-l cunosc s'au mai dus încă 7 kilometri — și să putrezească în vre-un colț, fiind pierduți astfel definitiv pentru noi.

Totuși, în ținuturi unde sunt răpitoare nobile, precum e ursul, nu e admisibilă otrăvirea în nici un fel, decât în epoca în care ursul a intrat deja în bârloagă, adică de obicei între jumătatea lunii Decembrie și sfârșitul lunii Februarie. Atâta timp cât mai umblă picior de urs prin ținut, nu trebuie să se arunce sub nici un motiv măcar o singură madă otrăvită, chiar dacă ar mișuna haite de lupi prin acea pădure. În asemenea cazuri trebuie să cercetăm locul de otrăvire cu multă răbdare și tenacitate, calități cară de altfel intră în atribuțiile ori-cărui vânător adevărat.

Aș putea să înșir multe cazuri încununete de succes, datorit sistemului de a lucra cu nade bine expuse în jurul scheletelor deja roase. Vreau să citez aci numai un singur caz, când un bun și vechiu camarad al meu de vânatoare a reușit în munții Oltului, grație acestei metode, să se întoarcă cu o căruță întreagă de lupi otrăviți toți într-o singură noapte — erau 7 bucăți.

Că se poate întâmpla să cadă victimă și câte-o vulpe atunci când punem ast-fel de nade otrăvite în timpul nopții — se înțelege dela sine, și este inevitabil.

Dar, ca să se vadă câte nenorociri se pot întâmpla din nepricepere cu sistemul celălalt, de otrăvire a cadavrelor întregi, voi cita următoarele întâmplări:

Pe un teritoriu de munte, în locul unde odinioară se întâlneau granițele Bucovinei, Ungariei și României, se expuse ast-fel, într-un sfârșit de toamnă, un hoit de cal otrăvit în întregime. Fiind în trecere prin acel ținut și vorbind cu pădurarul-șef în serviciu atunci, acesta îmi povesti că hoitul ce-l expusese, fusese atacat de trei

urși deodată, dar că din fericire otrava nu făcea nici un ban, ast-fel că câte-și trei urșii ar fi scăpat teferi. Circumstanța dubioasă că 2 piei de urs fără semne de glonte au fost vândute unui evreu negustor dintr'un sat învecinat, în Bucovina, și că interlocutorul meu însuși a găsit mai în urmă unul din cei trei urși, putrezit, l'o fi învățat minte — dar prea târziu.

Un vânător țaran dintr'un sat de munte nu departe de Brașov, otrăvise mai acum câți-va ani cadavrul unui cal. Când se duse să vadă efectul, mare-i fu mirarea și necazul, găsind o turmă întreagă de mistreți, victimele ale metodei sale rustice de otrăvire. Această pățanie este de alt-fel și o dovadă luminoasă spre dărâmarea credinței atât de răspândite, că mistrețul ar fi imun în contra otrăvii, ceea-ce este o prostie mare.

Mai cunosc un caz, când pe un teritoriu de vânat care era pe atunci sub ordinele mele, s'au otrăvit dintr'un singur hoit patru vulturi de mare (*Haliaëtus albicilla*).

Pentru mine este un fapt cert că, prin sistemul acesta abuziv de otrăvire de hoituri, se decimează în mod simțitor falnica noastră acvilă regală (*Accipiter fulva*), de oare-ce foarte des se aduc spre vânzare aci în oraș vulturi din aceștia, care nu prezintă nici împușcătură, nici rană care ar proveni din capcană.

Eu însu-mi am văzut acum câți-va ani un vultur de stâncă sfâșiind o vulpe otrăvită în modul acesta ușuratec și apoi neurmărită. Vulturul și-a luat sborul din nenorocire înainte ca eu să-l fi putut ajunge cu un glonte, așa că Dumnezeu știe unde, la răndu-i otrăvit, și-a dat sfârșitul.

Pe unde pot să ajungă nadele otrăvite și nestrânse la timp, se poate vedea printre altele și din următoarea întâmplare: Mergem într-o zi călare în apropierea comunei Șelimbreg, dealungul unei ape care trece prin acea localitate, când găsim pe jos un corb mort, lângă ciocul căruia era o bucățică de carne otrăvită, ruptă în două, din care luceau la soarele de iarnă cristalele de strihnină.

Ce ușor ar fi putut veni vre-o cioară sau stâncuță, care trăesc de obicei pe lângă casele oamenilor și, furând acea bucățică de carne, s'o ducă prin vre-o curte, unde ar fi putut să otrăvească în modul acesta vre-o pasăre sau poate chiar vre-un porc domestic.

Nenumărate distrugerii făptuite în fauna noastră atât de interesantă, s'ar putea înșira în modul acesta. Mă mulțumesc aci să vă atrag atențiunea asupra nimicirii cu totul nejustificată și pe alocurea fără cruțare, întreprinsă cu această otravă scârboasă împotriva simpaticii noastre cume vulpe.

Ce pustii și triste, ce lipsite de interes vânătorec ar fi unele ținuturi, fără prezența acestei pungăsoaice atât de elegante și nici pe departe atât de stricătoare, pe cât se zice.

Ce farmec are o vânatoare în care mai vedem pe vicleana cumătră cum se strecoară prin tufiș sau cum, urmărită de câine, caută să-și salveze prețioasa ei blană prin tot felul de șmecherii.

Cu toate acestea se procedează în contra ei din ce în ce mai fără cruțare, în deosebi acuma când prețurile ce se oferă pentru frumoasa ei blană roșie-aurie sunt de natură să zăpăcească mintea de obicei atât de senină a multor vânători corecți. Pe mine mă doare în suflet, când văd o vulpe care a fost ucisă mișelește cu perfida otravă, în loc să fie doborâtă cinstit cu un foc de pușcă.

Toate poveștile teribile despre hoțiile și jafurile săvârșite de vulpe, mai ales acele comise printre căprioare, sunt pure invenții. Este știut doară de ori-ce vânător de munte cu un pic de experiență, că o căprioară sănătoasă va șune pe goană numai cu câteva împunsături de coarne pe cel mai obrasnic vulpoi, care ar îndrăzni să se apropie de iedul ei.

Dar chiar dacă reușește vre-o dată vulpea să-și șterpelească vre-unei capre iedul ei, atunci bine i-a făcut în orice caz, dovedind ast-fel că, ori capra era degenerată și incapa-

bilă de a se apăra, ori nu era destul de inteligentă pentru a purta grije de progenitura ei.

Un astfel de specimen, într'un teritoriu de vânat bine îngrijit, ar fi trebuit în ori-ce caz suprimat dacă cazul s'ar mai fi repetat; căci acest exemplar nu valora un ban pentru perpetuarea speței.

Parcă mai răsuflăm puțin, când ne cade sub ochi, în loc de titluri ca „Moarte tâlharului cu blana roșie” sau „Cu otravă și capcană împotriva vulpei”, câte un articol înțelept și scris cu judecată ca cel apărut în ultima colecție din „Weld und Hund”. Am urmărit aceste articole cu interes și mare bucurie.

Slavă Domnului, au trecut timpurile de exterminare radicală și de prigonire fără cruțare a răpitoarelor, revenindu-se în ultimul timp la sentimente mai bune; astfel că astăzi ori-ce vânător cetit, experimentat și cu cultură vânătoarească științifică, își va fi dat seamă îndeajuns de înalta menire a răpitoarelor în gospodăria naturii.

Ca să ne convingem, e de ajuns să privim un cerb crescut într'un parc de cultură, care nu cunoaște deci animalele răpitoare, și alături de el să ne gândim la uriașul Carpaților noștri, pe care nu-l slăbesc din fragedă vârstă nici ursul, nici lupul și nici râsul, prigonindu-l fără încetare prin codrii.

Diferența, în craniu până la 6—7 cm. și în greutate la primii de abia 120—150 pe când ceilalți 250—300 kgr., sunt cred exemple elocvente de valoarea luptei pentru viață.

În localitățile unde animalele răpitoare sunt mai dese, ele pot fi vâdate în mod mai intensiv, însă acolo unde ele au devenit aproape o raritate, să nu le stărpim cu desăvârșire, ci să le acordăm puțină ocrotire, cel puțin în timpul gestațiunii. Ele sunt un corolar și o podoabă a ori-cărui teritoriu de vânătoare. Cei câți-va fazani, iepuri sau potârnică, care s'au lăsat să fie prinși, erau ori prea tineri, ori bolnavi, sau cu simțurile prea slabe; deci să nu ne pară rău de ei. Iarna tot o să ne scoatem paguba din generația nouă de purtători de blană bună, pentru cele câte-va bucăți de vânat pierdut.

Sunt convins că mulți cititori vor clătina din cap neîncredători și se vor îndoii de teoriile mele. Ei nu mă vor putea convinge totuși de contrariul. Mi-ar veni greu să admit ca cineva să fi avut ocazia de a culege experiențe mai multe și mai detaliate ca mine, în răstimpul celor patruzeci și cinci de ani de carieră vânătoarească și expediții.

Crima cea mai rușinoasă însă, care s'a comis față de natură și de creațiunile ei, prin otrăvire de cadavre întregi — mai ales prin munții Făgărașului — este nimicirea pe calea aceasta a vulturului superb și atât de rar, numit vultur cu barbă (*Gypaëtus barbatus*), din care întâlneam încă acum 15 ani regulat câteva exemplare la fiecare vânătoare de capre negre.

Acum însă, de când a devenit la modă otrăvirea fără nici o socoteală și selecțiune, prin cadavre întregi, nu se mai vede de multă vreme această veche și cea mai nobilă podoabă a munților noștri transilvăneni.

Este inadmisibil ca să credem că condițiunile de trai ale acestui exemplar interesant și demn reprezentant al unei epoci vânătoarești mai bune, să se fi putut schimba într'atâta, încât să putem da o altă explicație dispariției lui subite de prin ținuturile în care obicinuia să sălășluiască de atâta vreme. Și acum, ca și cu secole mai înainte, tot aceleași turme nenumerate de oi și de capre negre îmbracă pășunile noastre din munți, astfel că cadavrele lor, fie că au alunecat, fie că au fost lovite de stânci sau de lavine, fie că au fost împușcate, oferă o alimentație suficientă pentru toate speciile de vulturi, dar mai ales pentru acvila noastră atât de amatoare de oase.

De aceea este neîndoios că puținele exemplare ce mai aveam aci, au căzut victime numai strihinei, teribila devastatoare care ne-a stricat vânătoarea aceasta atât de variată și de interesantă.

O priveliște cu totul deșgustătoare se desfășura în fața ochilor, iarna trecută, mai pe tot locul prin valea Oltului, unde se otrăviseră de asemenea cadavre întregi. Locuitorii de acolo găseau prin toate colțurile, morți de strihină, câini, ciori, coțofene, corbi, hereți, vulturi și chiar singuratece cadavre de vulpi, toți otrăviți prin această metodă ușurată — numai lupi nu.

De aceea trebuie ca otrava să nu fie decât cel din urmă mijloc la care să recurgă vânătorul. Eu cred că numai atunci suntem îndreptățiți să o expunem, când numai putem scăpa de lupii din teritoriul nostru nici cu pușca, nici cu capcana. Însă chiar în acest caz nu trebuie niciodată să otrăvim cu cadavre întregi, ci numai cu bucățele și anume preparate după modul cum se perscrie în instrucțiunile publicate de Oficiul Vânătorilor Regale, pentru teritoriile M. S. Regelui.

Prețurile fantastice ale blănilor nu trebuie în nici un caz să zăpăcească judecata cinstită și dreaptă a unui vânător corect.

El nu trebuie firește să lase ca răpitoarele să se înmulțească în mod disproportionat, doar acesta este scopul pentru care vânătorul de profesie se plimbă cu pușca prin terenul său de vânătoare. Acela însă, care e veșnic setos de bani, și care fără milă și fără dibăcie exterminază orice ființă care poartă blană, acela nu este un vânător, ci un hingher.

Animalele răpitoare au o menire înaltă în gospodăria naturii; fără ele n'ar mai exista în pădurile noastre decât lighioane degenerate și stupide. Așa însă ele distrug pe cele slabe, mențin proporția justă între sexuri, împiedecă suprapopularea și molimele care decurg din ea. Afară de aceasta tot ele mai îngrijesc, prin faptul că urmăresc prada, ca fie-care speță să se fortifice și ca simțurile ei să se ascute.

Deci trebuie să existe animale de pradă; pentru toate ființele se găsește loc pe pământ. Dela leu, regele animalelor, până la cea mai mică nevăstuică, fiecare în parte își are rolul său distribuit de atotputernica natură.

Acolo însă, unde animalele răpitoare au fost exterminate sau au dispărut în decursul secolelor, acolo este necesar ca oamenii cu o inteligență superioară, o cunoștință profundă a științelor naturale și cu o concepție înaltă a vânătoarei corecte, pusă în serviciul ocrotirii, să înlocuiască prin pușcă oficiul pe care-l îndeplinesc în gospodăria naturii, în mod instinctiv, răpitoarele mai puternice în lupta lor pentru existență.

Prin urmare, acela care nu știe să umble cu otrava, să renunțe la distrugerea animalelor răpitoare. Iar acela care, cu toate acestea, distruge în mod conștient animalele utile și nobile sau vânatul cu pene sau cu patru picioare, acela să i se refuze în mod constant și sever permisul.

În ce mă privește, eu nu-mi pot închipui admirabilele noastre păduri din munții Carpaților, fără ursul cel înverșunat, fără lupul vagabond și setos de pradă, fără râsul vârgat și pestriț. Liberi și nesupărați cutreeră ei nesfârșitele noastre păduri și prăpăstiile stâncelor sălbatice de pe piscuri. Iar în înălțimea azurie a cerului rotesc vulturii pleșuvi în cercuri mărețe, pe când sus pe stânca ascuțită își pândește nobila acvilă pradă.

Unde ursul mai năvălește noaptea în turmele de oi, unde râsul mai pândește capra neagră, da, acolo să vânezi mai este o adevărată fericire. Acolo pieptul ni se umple de mulțumire sufletească și inima saltă de bucurie; acolo mai trăește vânătoarea cea adevărată.

Cel ce nu știe să se poarte nobil și frumos în această meserie, acela s'o lase mai bine în seama altora.

Sibiu, 29 Mai 1923.

Col. A. Spiess.

Vânătorii noștri

Domnul Antoniu Mocsonyi e născut în 1882 la Tiba, județul Ung, situat atunci în nordul vechei Ungarii, astăzi făcând parte din Cehoslovacia, localitate unde mama d-sale avea un castel. În anul 1884 toată familia s'a mutat definitiv în Banat, la Bulci (jud. Caraș-Severin), unde posedă o fermecătoare proprietate și unde locuiește și astăzi.

Cultul d-lui Mocsonyi pentru tot ce este vânătoare se explică prin atavism, căci și tatăl d-sale era un mare și pasionat vânător. Era însă foarte sever în ce privește exercitarea acestui nobil sport și nu a permis fiului său de a purta o armă înainte de a împlini vârsta de 15 ani, căci era de părere că un tânăr nu trebuie să se apuce de vânătoare decât numai atunci,

când prezintă destule garanții că va fi și capabil să o exercite în mod *co-recl.* Astfel deveni tânărul Mocsonyi posesorul unui mic Flobert. Prima sa armă serioasă o căpătă la 17 ani și anume un Lefauchaux, cal. 28, însă cu o singură țevă. Și aci întâlnim unul din principiile tatălui său, care zicea că un începător, ca să devie mai târziu un bun trăgător, trebuie mai întâi să înceapă a trage cu o pușcă având numai o singură țevă, pentru ca să nu se obișnuiască să se bazeze pe al doilea foc și să fie astfel ademenit a trage primul cu ușurință, la întâmplare. De abia cu ocazia bacalaureatului obținut tânărul Mocsonyi prima sa pușcă cu două țevi. Era o armă foc central, cal. 20, efină, pe care o cumpărase tatăl său dela un armurier din Budapesta. Așa a vânat până la moartea tatălui, când a moștenit dela acesta armele sale, o pereche Lefauchaux, cal. 12, fabricate de celebrul armurier Iosef Springer, în Viena. De aceste arme nu s'a servit însă mult și le păstrează ca pietate și astăzi,

După moartea tatălui său și cu ocazia urei călătorii în Anglia, d. Antoniu Mocsonyi se echipează în fine cu arme din cele mai moderne, arme cu care vânează și astăzi: o pereche hammerless, cal. 12 și trei hammerless cal. 20, toate dela casa Whestley-Richards din Londra. În preajma izbucnirii revoluției lui Bela-Kulm, d. Mocsonyi a reușit să-și salveze aceste arme din Budapesta, trimefându-le printr'un curier special d-lui Prof. Dr. V. Babeș, la București.

Printre armele sale cu glonț, preferitele d-lui Mocsonyi sunt: un Manlicher-Schönauer 9 mm. cu ochian Kahles și un Mauser 9 mm. cu ochian Gérard, cumpărate ambele la firma Miller & Greis, München. Mai posedă bineînțeles o colecție întreagă de diferite alte arme, cumpărate mai mult din curiozitate, dar cu care nu prea vânează.

A vânat mai toate speciile de vânat din Europa. Dela război încoace însă n'a mai eșit cu pușca din țară și nici nu simte nevoia, căci vânează dela un capăt la celălalt al regatului, când întovărășește pe M. S. Regele. Are „tablouri” frumoase la activul său, dar și astăzi își mai aduce cu emoție aminte de vânătoarea-record, la care a fost invitat de Archiducele Iosef al Austro-Ungariei în 1912, organizată în fazaneria sa dela Chișinău, în județul Arad. Vânătoarea era dată în onoarea Principelui Henric de Prusia, fratele Kaiserului, cu care ocazie Archiducele vroia să bată recordul mondial de bucați ucise, și a reușit: au căzut într'o singură zi, la nouă vânători peste 5000

(cinci mii) de fazani. Singur d-l Mocsonyi, trăgând cu trei arme și având doi încercători la spate, a ucis în ziua aceea peste 530 de fazani, câteva zeci de iepuri și potârnicchi, în total peste 600 de bucați. Mărturisește că a tras vre-o 900 de cartușe, toate însă cu cal. 20, astfel că în timpul mesei toți se plâneau de dureri de cap, afară de dânsul.

Printre participanții dela acea memorabilă zi de vânătoare, menționează pe Archiducesa Augusta, soția Archiducelui Iosef, o trăgătoare de forță, Principele Philip de Coburg, afară de Principele Henric de Prusia, care avea locul de onoare în bătae și a deținut recordul zilei, ucigând 1100 (una mie o sută) de fazani. Ni se pare ca din basme!...

Timpurile acelea au trecut și este probabil că noi nu le vom mai apuca iarăși. După căderea monarhiei habsburgice, intervenind și fărâmițarea proprietății prin reforma agrară, vânătorile acestea în stil mare (noi le numim carnagii), bazate principalmente pe o cultură intensivă și costisitoare a vânătorului, nu mai există. Astăzi un astfel de amenajament ar costa sume fabuloase și ar fi prea scump chiar pentru o pungă

regală. Dela război încoace d-l Mocsonyi se îndeletnicește mai mult cu vânatul mare, cu care are ocazii mai dese să vie în contact

După alipirea provinciilor desrobite la patria-mamă, d-l Antoniu Mocsonyi n'a mai înțeles să rămână departe de treburile publice și în anul 1919 s'a avântat în politică, alegându-se deputat în primul parlament al României Mări, iar sub guvernul Averescu a fost numit ministru fără portofoliu. Legând astfel prietenii cu lumea din vechiul regat, d-sa a venit în contact și cu vânătorii noștri de dincoace de Carpați, care au avut prilejul astfel să-i aprecieze calitățile sale de tehnician al vânătoarei, iar când M. S. Regele a binevoit a-i încredința demnitatea

D-l Antoniu Mocsonyi

Fost deputat, fost ministru, maestrul Vânătorilor Regale. Președinte de Onoare al „Untunei”

de maestru al vânătorilor regale, d-l Mocsonyi a acceptat acest înalt post, pe care-l deține și astăzi.

De atunci încoace d-sa se ocupă cu organizarea domeniilor de vânătoare regale, ceea ce ne îndrituiește să sperăm că în curând aceste domenii vor ajunge la perfecțiunea marilor vânători dinainte de război, cu atât mai mult, cu cât țara noastră posedă o faună și poziții unice în Europa. Ajunge să amintim vânătoarea regală din 27 Septembrie trecut, pe domeniile regale dela Gurghiu (Reghinul Săsesc) la care, într-o singură bătaie de trei sferturi de oră, s'au împușcat 7 urși și 2 mistreți. Din cei 7 vânători cari au luat parte la această vânătoare, A. S. R. Prințipele Nicolae a ucis primii săi doi urși, iar d-l Mocsonyi a fost singurul care a avut nenorocul să nu tragă măcar un singur foc. Pe când la dreapta și la stânga d-sale se cutremura pădurea de urletele urșilor răniți sau în agonie, spectacolul era atât de impresionant, încât bietul Gheorghe, încărcătorul care de 10 ani însoțește pe d-l Mocsonyi la toate vânătorile, îngălbeni de frică la spatele stăpânului său și uitând scopul pentru care se aflau acolo, îi șopti la ureche: „Doamne, de n'ar veni urșii și la noi!...”. A spus-o într-un ceas rău, căci tocmai așa s'a întâmplat.

Redăm în numărul de față o fotografie luată cu ocazia vânătoarei regale de astă primăvară (29 Aprilie) la cocoși de munte, pe domeniul Gurghiu. Alături de M. S. Regele vedem pe d-l Mocsonyi împreună cu d-l colonel Spiess, directorul vânătorilor regale.

Permisul de vânat

și permisul de a purta arma de vânătoare
față de modificarea din 19 Aprilie 1923
a legii vânătoarei

Legea vânătoarei din 27 Octombrie 1921 prin art. 46 și 53 prescria, că permisul de vânat și permisul de a purta armă de vânătoare sunt valabile pentru un an de zile, începător dela 1 August al fiecărui an; iar prin legea pentru modificarea unor articole din legea vânătoarei publicată în Monitorul Oficial din 19 Aprilie 1923, dela care dată urmează a intra în vigoare, între alte modificări, modificăși art. 46 și 53 în sensul că: Permisul de vânat și cel de a purta armă de vânătoare sunt valabile pe timpul anului financiar în care au fost liberate, ori cari ar fi data liberării lor, fără însă a spune nimic cum rămâne cu vechile permise, date în baza articolelor azi modificate și care permise sunt perfect valabile până la 31 Iulie 1923 inclusiv.

Ce se va întâmpla, domnilor?

Se va petrece același lucru, ce s'a petrecut la 27 Octombrie 1921, data punerii în aplicare a actualei legi a vânătoarei în ce privește taxa permisului de vânătoare. Iată cum:

După vechea lege, taxa permisului de vânătoare era de 15 lei pe an cu începere dela 1 Iulie al fiecărui an.

La data de 27 Octombrie 1921, când s'a pus în aplicare actuala lege care prevedea 100 lei ca taxă pentru permisul de vânătoare, vânătorii din întreaga țară, s'au văzut somați de prefecturile respective, să

plătească diferența de 85 lei pentru permisele scoase pe anul vânătoresc începător dela 1 Iulie 1921 și cari erau perfect valabile până la 30 Iunie 1922, deși erau cu taxa numai de 15 lei, fiind date sub imperiul vechii legi; iar când se prezentau pentru a cere permisele pe anul următor, nu li se libera permisul pe anul vânătoresc 1 August 1922—31 Iulie 1923, dacă nu justificau și plata diferenței de 85 lei pe anul vânătoresc expirat 1 August 1921—31 Iulie 1922, procedare cu totul nedreaptă și ilegală.

Astăzi se va întâmpla la fel în ce privește valabilitatea permiselor. Modificându-se legea, în sensul că permisul de vânătoare și permisul de a purta armă de vânătoare sunt valabile pe timpul anului financiar în care au fost liberate, oricare ar fi data liberării lor, ar urma, conform precedentului creiat, arătat mai sus, ca permisele ce s'au liberat în anul 1922 și erau valabile pentru anul vânătoresc 1 August 1922—31 Iulie 1923, astăzi, cu începere dela 19 Aprilie 1923, să nu mai fie valabile, de oarece au fost liberate pe timpul anului financiar 1922—1923 azi expirat, și ca consecință să se încaseze din nou taxa de 100 de lei în anul 1923 pentru un permis, care însă nu va avea viață decât numai până la 1 Ianuarie 1924, data când expiră după noile dispozițiuni bugetare, anul financiar 1923; iar cei ce s'ar fi găsit vânat pe timpul dela 19 Aprilie până la 1 August 1923, având numai vechile permise liberate la 1 August 1922, se vor considera contravenienți și vor fi dați judecării ca atare.

Ori, această interpretare nu este nici juridică și nici practică.

Nu e juridică, pentru că în materie de legislație, afară de câteva cazuri speciale, este un principiu cunoscut, principiul neretroactivității legilor, adică o lege, care nu a început să existe decât azi, nu este rațională să permită să comande sau să prohibe pentru trecut.

Nu este practică, pentru că lovește în drepturi câștigate și vânătorul n'ar mai avea siguranța în transacția intervenită între el și Ministerul de Domenii, ca în schimbul sumei de 100 lei, plătite la 1 Ianuarie viitor, va obține permisul de vânătoare valabil pe un an de zile, de oarece se va teme, ca nu cumva, în cursul anului să nu survină o nouă modificare a legii, care ar dispune că permisele de vânătoare nu mai sunt valabile de cât o jumătate de an, sau numai 3 luni sau poate chiar numai o zi, și atunci mulți s'ar eschiva, n'ar mai plăti taxe, nu s'ar mai scoate permise, s'ar înmulți braconajul, și prin urmare legea nu și-ar ajunge scopul.

Iată de ce cred că, până la redactarea mult doritului regulament al legii vânătoarei, ar fi bine ca Direcția Vânătoarei din Ministerul de Domenii să explice prin circulări adresate prefecturilor de județe ca permisele de vânătoare și de port armă de vânătoare, date în virtutea vechilor articole, fiind drepturi câștigate, sunt valabile până la 31 Decembrie 1923, data expirării lor; iar pentru timpul de la 1 August 1923 până la 1 Ianuarie 1924 se vor libera niște permise speciale sau provizorii, valabile numai pentru cinci luni de zile și pentru cari se va plăti o taxă proporțională cu acest timp și numai cu începere de la 1 Ianuarie 1924 se vor aplica dispozițiunile articolelor 46 și 53 în modificarea lor actuală.

Aceste explicații socotesc că sunt absolut necesare și de natură urgentă, dat fiind că la 1 August cor. începe sezonul de vânătoare și expiră vechile permise.

Boteni (Muscel).

Comarpo.

Câte-va pagini din Eduard Foà¹⁾

Trei vânători de elefanți

(Urmare)

Pe la mijlocul anului 1897, îndreptându-mă spre Congo, încercasem să iau drumul către Manyema, trecând prin ținutul Urna; necazurile și neliniștea ce-mi dau în acel moment soarta oamenilor mei și a mea, îmi lăsă puțină vreme ca să mă dedau sportului meu favorit. Totuși, cum ținutul avea vânat mult, am făcut câteva vânători de elefanți pe când steteam în valea Loapola.

Intr'o dimineață, plecând în recunoaștere ca să găsească humali²⁾ — tăbărașem aproape de izvoarele râului Luizi — dau de urmele a vreo zece elefanți. Nu era mai mult de un sfert de ceas de când trecuseră. În acest timp, numai Msiambiri și Kambombé, dintre toți vânătorii mei, mai erau cu mine: Tambarika și cu tovarășii săi se întorseseră la ei; luasem ca ajutoare doi localnici, din tribul Balubas, oameni foarte de treabă deși erau antropofagi. Cum hamalii îmi cereau să le dau carne și erau numeroși mă pusei pe urma elefanților și-mi pusei în gând să ucid pe celdintăiu care mi-o ieși în cale și mai cu seamă să nu mă depărtez prea mult.

Ca și jurămintele bețivului, făgăduiele vânătorului nu fac multe parale. Abia îmi aruncaii ochii pe urme și descoperii urmele unui mascul foarte mare³⁾; călcăturile sunt atât de mari, că nu-mi închipuiesc să mai fi văzut altele asemenea: mă decid să trag în el, chiar dacă ar fi să-l urmăresc până la 80 de kilometri. Ne luăm dar după turmă într'o regiune relativ ușoară de străbătut, tufisuri dese, puțin întinse, înconjurată de câmp gol și cu teren tare, adevărate insule de vegetație în mijlocul unei câmpii chele și întinsă ca un lac. După trei ceasuri de umbrelt ajungem cârdul de elefanți. Sunt paisprezece la număr și înaintază, cu pas moderat. În momentul când îi zăresc, ei eșeau dintr'un tufis traversând un spațiu gol ca să se îndrepte către alt tufis. Masculul meu este la mijloc; mi se pare că nu văd în jurul lui decât femele. Una din ele, una bătrână, foarte mare închee marșul. Aș fi ajuns-o foarte lesne ca să trag într'nsa dacă aș fi vrut, dar pusesem ochii pe gigantul care întrecea pe toți ceilalți cu vre-o șaizeci de centimetri; era gros în aceeași proporție: un colos cum nu mai văzusem.

Vântul era bun, mă hotărâsc să aștept condițiunile cele mai bune și dela distanță urmăresc în desis elefanții, cari trec numai printr'ansul. Bag de seamă că elefantul meu, oprindu-se ca să mănânce, rămâne mai în urmă: mă gândeam că până în cele din urmă va rămâne în coada coloanei. Și chiar așa s'a întâmplat.

Intr'o poiană îl văd cel din urmă lângă femela cea bătrână, care acum părea foarte mică.

Dau fuga paralei cu el și ajung în dreptul lui la zece metri. Crupa unui elefant ce mergea înaintea lui mă împiedeca să văd dacă are dinți.

Numai de i-ar avea mari, gândeam eu. Oprindu-mă o clipă, îmi țin răsufierea și-i trântesc amândouă loviturile calibrului opt în interval de o secundă, una de alta, dând apoi fuga înapoi ca să nu fiu călcat în picioare de turma întreagă, căci în același moment toată turma dând semne de necaz, executând un cadril ale cărui figuri dacă nu erau

prea regulate nu interesau mai puțin. O femelă bătrână fără dinți căutând dușmanul, devenind furioasă din cauza detunăturii, ocoli de mai multe ori strigând ca o turbată, împrejurul cârdului, ca și un câine ciobănesc gigantic care își adună turma. Mă țineam la distanță urmărind cu ochii mișcările elefanților. Curând liniștea reveni printre ei, își reluară drumul înspre tufis; masculul pe care-l vedeam mereu din cauza mărimii lui era în mijlocul turmei. Deodată el încetini mersul, nedumerit, se opri și rămase în urmă nemisecat în mijlocul câmpiei. Gata să mă reped să-l ucid, văzui pe toți ceilalți elefanți întorcându-se din drum, înconjurându-l din nou.

L-am văzut foarte bine cum îl împingeau, silindu-l să meargă înainte fără să vrea, aproape luându-l pe sus, pe când nenorocitul își încorda picioarele ne mai voind să înainteze. Însfârșit după mari sforțări, în mijlocul grohăiturilor mișcărilor de urechi și a unei inpletituri de trompe, ridicate în sus învârtite sau întinse în jos, rănitul mai făcu câțiva pași și împins, ridicat pe sus, susținut de femele intră în tufis, unde sosii și eu pe urma lor.

Aș fi putut uicide mai multe femele în timpul acestei scene și a celor ce au precedat-o, dar decis să nu întârzii prin aceste ținuturi, voiam să mă mulțumesc cu rezultatul obținut. Ca să isprăvesc cu el trăgându-i încă un foc, nici nu mă puteam gândi, așa era de înconjurat de soțiile sale și aș fi riscat să fiu urmărit de ele.

După câteva minute de așteptare și ca să-mi dau socoteală dacă turma a rămas în tufis, dau repede ocol și o zăresc fugând departe și afară din bătaia puștei; cu asemenea iuteală elefantul meu nu putea să-o însoțească; de altfel nici nu se vedea sânge pe urme, rămăsese prin urmare în tufis. Mă înapoiez atunci și înaintând cu băgare de seamă căci de abia se vedea, zării numai decât la zece metri în mijlocul unei vegetații foarte dese una din urechile elefantului, dar nimic altceva. Mi-este destul ca să-mi dau seama că nu mai este îndreptat în direcția în care au fugit tovarășii săi; s'a întors cu fața la mine ca să-mi ție piept; stă la pândă și e gata să-și vândă viața cât mai scump; imposibil să mai înaintez pe drumul făcut de turmă.

Tot așa de greu este să ajung în spatele lui, din cauza vântului; trebuie să renunț la potecă și să ajung alături de el; pentru aceasta trebuie să mă strecur printr'o vegetație așa de deasă, că trebuie mai întâiu să trec brațul cu pușca, apoi capul, apoi pieptul și însfârșit restul corpului. Să fii urmărit în asemenea condițiuni este moartea sigură; de aceea nici nu căutam să mă apropii prea mult. Cu mii de precauțiuni, mi-a trebuit mai bine de o jumătate de ceas ca să revin până la zece metri de elefant; deșișul însă este atât de mare, încât îmi ascunde și capul și umărul și crupa lui; nu văd decât șira spinării și o parte din burtă. Mă dădui puțin laoparte, ca trăgând pieziș prin burtă să-i ating inima și-i slobozii un foc cu calibrul opt. Animalul rămânând nemisecat mai trăseși unul și apoi un al treilea foc.

Dintr'un pom, cocoțat, Kambombé îmi arată mișcările elefantului, căci din cauza fumului n'aș fi putut vedea nimic în cazul în care aș fi fost urmărit. De câte ori fumul se ridica trăgeam din nou. Secai astfel toată proviziunea mea, care era de obicei de zece cartușe calibrul opt, fără ca elefantul să se miște sau să dea vreun semn că pățește ceva. Luând expresul, începui o nouă serie de focuri, când la primul glonț căzu greoi, strivind tot în jurul lui, culcând arbori ale căror vârfuri era să ne cadă în cap, năruindu-se

1) Vezi „Revista Vânătorilor“ No. 31, 32 și 35—36.

2) În Africa Centrală toate transporturile se fac pe spina oamenilor. Din cauza muștelor „Tsetse“ nici un animal domestic de tras sau de samar nu poate trăi.

3) Urmele la mai toate animalele mari se pot recunoaște dacă sunt ale unui bărbat sau ale unei femele.

cu un sgomot teribil în mijlocul curpenilor, crăcilor și trunchiurilor frânte.

Ne apropiem, și cu ochii mei văd cu admirație, cel mai mare elefant ce am doborât vreodată; dinții săi eșeau afară din gură 1 metru și 70 de centimetri, având la ieșire o grosime de 0,55 cm. de circumferență, ei măsurau în total 2 m. 41 și cântăreau exact aceeași greutate fiecare, de 52 de kgr. Cât despre talie, elefantul dela greben până la pământ avea 3 m. 695.

Curățind împrejurul lui, înălțimea burtei lui, culcat era de 1 m 79, adică un om de talie mijlocie nu putea să vadă peste el.

Am pus să-i păstreze capul, cu gândul să-l aduc în Europa cu dinții, mi-ar fi trebuit nu mai puțin de 11 hamali pentru acest trofeu: 6 oameni pentru craniul curățat și golit câte doi pentru fiecare dinte, și unul pentru maxilarul inferior. Mai târziu greutatea de transport, lipsa de hamali pentru obiectele indispensabile mă obligară, spre marea mea părere de rău, să părăsesc aceste mărfuri greoaie; craniul enorm rămase în cheile munților Mitumba. Dinții însă au sfârșit călătoria. Ei formează azi cele mai frumoase bucăți din colecția mea și fac admirația tuturor, cari le văd.

În liniile ce preced, am povestit cititorului câteva din întâmplările mele de vânătoare de elefanți din cele mai de seamă. De l-aș fi putut interesa într-o câtva! Este, desigur, cea mai mare, cea mai nobilă, cea mai periculoasă vânătoare care poate să existe pe lume.

Iată de altfel asupra acestui subiect părerea celebrului sportsman englez, sir Samuel Barker, care este într-adevăr o autoritate în această materie.

„Este la modă să se susție că elefantul este un animal inofensiv și ca și girafa este păcat să-l disturgi. Pot să spun, că timp de opt ani în Ceylan și aproape cinci ani în Africa am dobândit convingerea, că *elefantul este cel mai formidabil adversar cu care un sportsman se poate măsura*. Speța africană este mult mai periculoasă decât cea indiană, căci lovitura în față nu este posibilă. Vânătorul este dar convins dela început că dacă este urmărit, arma îi este nefolositoare.

Zece axiome de însemnat pentru vânător

1. Vânătorul, totodată cu primiera dreptului de vânătoare, se însărcinează și cu o răspundere serioasă. Animalele din codru și câmpie sunt părțile organice ale patriei noastre vii. Acestea sunt care au dat poporului nostru caracterul său original și care răsună în cântările, basmele și poveștile sale. Natura este averea comună a poporului. Iar vânătorul este dator de a veghea asupra bogăției, farmecului și frumuseții ei, în ceea ce privește animalele cari formează obiectul vânătoarei.

2. Natura este un organism. Ca atare ea este bazată pe armonia părților sale. De aceea, natura numai atunci este frumoasă și sănătoasă, dacă este îmbelșugată în viață, bogată. În ea trebuie să fie multe specii de animale, și cel mai neînsemnat animal își are rolul său în acest mecanism complicat. Omul poate înfrâna înmulțirea prea mare a unei specii, nu are însă voie de a stârpi nici una, pentrucă lipsind

o rotiță din mecanism, se ivesc pagube, pe care le simte și silvicultorul și agricultorul.

3. Animalele și pasările răpitoare sunt medicii vânătorului și a celorlalte animale. Prin răpirea exemplarelor bolnave și slabe, păstrează sănătatea celorlalte. Ele nu pot lipsi cu totul de pe un teritoriu administrat în mod rațional.

4. Animalele sunt creaturile acelei puteri superioare, care a creat și pe om. Este o îngâmfare stupidă pretenția de a vroi să știi mai mult decât această putere și de a vorbi de „setea de sânge” a nevăstuicei sau de cruzimea uliului. Animalele nu sunt de vină dacă intestinale lor au fost cerate spre a se nutri cu carne.

5. Sunt mulți, cari se numesc vânători, de fapt sunt însă numai pușcași. Pușcașii vor să ucidă cât mai multe animale; pușcași ucid orice pasăre bătătoare la ochi; pușcașii nu știu să deosebească între o surliță (buteo) și un uliu al porumbeilor, între un șoim de turnuri și un erete.

6. Vânătorul trage numai dacă cunoaște animalul pe care îl întâlnește și dacă poate avea speranța că îl va lovi mortal. Lui nu e lene de a urmări un vânat rănit și nu face uz de capcane dureroase. Vânătorul nu trage nici odată spre a se mândri cu dibăcia sa, sau spre a-și exercita perfecționarea în trăgere. Pentru acest scop sunt tragerile la fiintă.

7. Vânătorul nu împușcă păsări rare și bătătoare la ochi, spre a-și împodobi camera cu „trofee”. El știe că o pasere este mai frumoasă vie în codru, decât împăiată în cameră. Pentru el pădurea este un al doilea cămin. Și aci el își are bucuria la vederea atâtor frumuseți, cum este vulpea vârîndu-se prin tufiș și paserea răpitoare sburând în arcuri grandioase. Mândria sa este bogăția teritoriului său.

8. Vânătorul — înainte de toate — cruță animalele, care sunt în strânse legături cu basmele și poveștile din viața poporului nostru, cum este vulturul și bufnița. Prin aceasta el își cinstește strămoșii săi, cărora aceste animale erau sfinte. Și niciodată nu ucide ciuhurezi și cucuși, care nu sunt decât folositoare și care împrumută nopților din pădure acel ceva misterios, prin tipătul lor lugubru.

9. Aventurile sunt cele mai frumoase daruri ale vânătoarei. Ele sunt trofee adăpostite în inimă, pe care nu le pot roade molii. De aceea, vânătorul — care la un moment dat lasă jos arma cu care a fost gata să tragă, duce totuși mult mai mult acasă, decât acela care trage la toate ocaziile și nu lasă inimii timp să se deschiză de bucurie la privirea animalului și în fața armoniei dimprejurul lui.

10. Nimeni nu poate fi un adevărat vânător, dacă nu are ambiția de a cunoaște animalele. Și anume nu numai vânatul, căci acesta face parte din organismul total al naturii și nu se poate pricepe izolat. Aceasta este și calea, care duce în spre adevărata bucurie de vânătoare. Din zi în zi ne simțim mai acasă în natură, facem cunoștință cu animalele, ca cu niște amici intimi, cari ne devin dragi zilnic adunăm bogății științifice și simțim o bucurie curată și primim ca pe un har divin, faptul că putem petrece timpul lângă mama noastră natură, ca niște copii buni ai ei.

Cine este vânător în acest sens — numai acela are dreptul de a numi nobilă vânătoarea.

După Prof. Günther-Freiburg.

(„Wild und Hund”).

AVIS

Alice de calitate bună se găsesc de vânzare la sediul „Uniunii”.

Cartușele Rottwei comandate în Germania n'au sosit încă până în momentul când punem revista sub presă.

Indată ce vor sosi vom anunța prin ziare.

Chemarea naturii

Când vizităm o biserică veche, uitată de lume și mohorită de vreme, în afară de mușchiul verde, care-ți împodobește ungherele, adeseori descoperim cu plăcere câte un fir de iarbă, plâpând dar vesel, că a găsit o crăpătură între lespezile de piatră, ca să-și scoată colțul la lumină.

Acest sublim fenomen de viață, te îndușoșează și te înmărmurește.

El nu este altceva, decât chemarea puternică a naturii, care călăuzește firul de iarbă către viață și lumină, și-i dă puterea și răbdarea să aștepte o slabă rază de soare, ce se strecoară arare ori, printre frunzele unui stejar bătrân.

Acestea sunt impresiile, pe care le-am avut, cu ocazia unei călătorii, pe care am făcut-o la Chișinău, în cursul lunii Iunie.

Interesându-mă de activitatea vânătorească din acea regiune, am descoperit un grup de vânători, care cultivă practica și sentimentul vânătorească cu un avânt fără pereche, și cu o adevărată evlavie.

În fiecare an, în epoca când vânătoria este închisă, adică în lunile Februarie—Iunie, și în fiecare Duminică, instituiesc trageri la porumbei și la talere. Până în anul trecut, aceste exerciții le făceau într-o grădină mare, un adevărat câmp de sport, situată în mijlocul unui din imensele cvartale ale Chișinăului, și la frumoasele concursuri cu premii, concureau foarte mulți vânători. Cum venea Duminica, lumea vânătorească era în plină activitate. Petrecherile, vizitele, cluburile, se abandonau. Pentru porumbei trebuia cartușe bune: toată lumea era preocupată.

Anul acesta însă au primit o lovitură puternică. De sigur din motive de ordin superior, li s'au interzis tragerile în oraș, și din acel moment a început lupta pentru viață. Incurcătura era mare și rândurile s'au restrâns. Dar vânătorii trebuiau să găsească o soluție ca să iasă din încurcătură.

Au ieșit afară din oraș. La o depărtare de 3—4 km. într-o vale frumoasă, pe unde mai ales Duminica nu trece nimeni, și-au instalat tirul, fără adăpost, fără instalații stabile, împrumutând ceva din viața nomazilor, cu care vânătorii se aseamănă câte odată așa de bine. O căruță cu un cal le transportă mașina de aruncat talerele, lada cu porumbei și cutiile, iar vânătorii se duc fiecare cum poate.

Astfel tirul tot se face. Vânătorii peirc câteva ore minunate, trag câteva zeci de cartușe, iar deschiderea vânătorului îi găsește pregătiți și antrenați.

Frumosul exemplu de perseverență, cu adevărat vânătorească, care ar merita să fie imitat, m'a făcut să admir grupul de vânători din Chișinău și în modesta lor resemnare, sforțarea pe care au făcut-o, s'o compar cu necăjitul fir de iarbă, care străbate cu anevioie printre lespezile de piatră.

Care este misterul care călăuzește acest fenomen?

Este chemarea puternică a naturii, care învinge ori ce obstacol.

Murat.

De vânzare: un câine de vânătoare, 2 ani, bine dresat și o bufniță vie (Grand Duc) etate un an.

H. Walter

Bulevardul Pake 134

PUBLICAȚIUNE

Subsemnatul din încredințarea reprezentanței comunale, în baza hotărârei aduse de aceasta în ședință, public prin aceasta exarendarea teritoarelor de vânat a comunelor Berghia, Sântioana, Morești, Săușa și Oroiu pe durata de 10 ani începând cu 1 August 1923.

Licitațiunea publică ce se va ținea la casa primarului va avea loc după cum urmează:

	Ziua licitărei	Prețul strigării
Berghia	13 August 1923, ora 8 . .	lei 1000
Sântioana	13 " " " 8 . .	" 1000
Morești	14 " " " 14 . .	" 500
Săușa	15 " " " 8 . .	" 200
Oroiu	15 " " " 15 . .	" 150

Condițiunile de licitare se pot vedea în oarele oficiale în biuroul notarial din Berghia.

Berghia, 3 Iulie 1923.

G. Fodoriu

Notar cercual

Correspondențe

George Georgescu, Constantin Donea, Savu Fortunescu, Ion Teodorovici, Ion Burduoi, George Niculescu și Ion Zlătescu. — Vă confirmăm primirea sumei de câte 50 lei de fiecare, drept costul abonamentului d-vs. la revistă pe anul 1922 și vă mulțumim.

Colonel August Roland Spies. — Am primit suma de lei 100 abonamentul d-vs. pe anul trecut și curent, pentru care vă mulțumim.

George A. Plagino. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 2.000 ce ați bine-voit a o dona Uniunii, ca fond al „Revistei Vânătorilor“, pentru care vă foarte mulțumim.

George Marulis. — Am primit suma de lei 100 pentru cotizația și abonamentul d-vs. pe anul curent până la 1 Ianuarie 1924 și vă mulțumim.

Maior Alex. Theodory din Roman. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 190, dintre cari lei 100 ca donațiune, lei 40 taxa d-vs. de înscriere ca membru aderent, și lei 50 abonamentul până la 1 Ianuarie 1924, pentru care vă mulțumim.

I. C. Brădășanu și Dinu Isvoranu. — Am primit dela fiecare câte 250 lei plata taxelor cuvenite pe a. c. precum și abonamentul pe anul viitor (1924) pentru care vă mulțumim.

C. Lăzărescu și Ilie Mărcuța dtn Adj. — Am primit suma de lei 100 ce reprezintă abonamentul pe anul trecut (1922), socotit a 50 lei de fiecare și vă mulțumim.

C. Hagi Pantell. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 50 plata abonamentului pe anul trecut și vă mulțumim.

Cotoneul E. Șendrea și M. Gheorghiu. — Am primit dela fiecare câte 50 lei costul abonamentului pe a. c. și vă mulțumim.

V. I. Vaidtanu, inginer silvie și G. Teodorescu-Roseti. — Am primit dela fiecare câte 100 lei costul abonamentului pe anul trecut și curent, pentru care vă mulțumim.

M. Mantu și N. Mantu din Galați. — Vă confirmăm primirea sumei de câte 100 lei de fiecare, costul abonamentului pe anul trecut și curent, pentru care vă mulțumim.

Societatea de vânat a Românilor din Bistrița. — Am primit suma de lei 150 costul abonamentului pe a. c. și a taxei de înscriere, pentru care vă mulțumim.

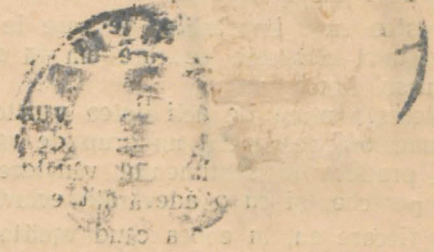
Gherasim H. Furniotti. — Am primit suma de lei 200 costul abonamentului pe anii 1922 și 1923, precum și cotizația d-vs. ca membru activ, și vă mulțumim.

Ivașcu Alexandru. București. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 50 costul abonamentului la revistă și vă mulțumim.

R. Litarczek și G. Nicht. — Am primit dela fiecare câte 100 lei, plata abonamentului d-vs. pe ani 1922 și 1923 pentru care vă mulțumim. Taxa de înscriere este achitată odată cu intrarea d-vs. ca membrii în „Uniune“.

D-sale

D-lui Societ. Avântul Unirii
a vânătorilor Puteveni Str. Marș
La Focsani

PREȚUL 5 LEI NUMARUL
Prețul unui număr vechiu simplu 10 Lei
dublu 20 Lei